

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ЗАПОВЕД

№ *РД-02-09*

гр. София, ...*25.03*.....2026 г.

Във връзка с необходимостта от подобряване на организацията на работа при упражняване на правомощията на прокурорите при подготовката и участието в граждански производства с основание чл. 2, чл. 26 и чл. 2в от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ),

на основание чл. 138, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 6 от Закона за съдебната власт,

ЗАПОВЯДВАМ:

I. УТВЪРЖДАВАМ Указание за дейността на Прокуратурата на Република България по дела с правно основание чл. 2, чл. 26 и чл. 2в от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

II. Контрола по изпълнението на заповедта възлагам на г-жа Магдалена Лазарова, заместник на главния прокурор при ВКП.

III. Заповедта, заедно с Указанието за дейността на Прокуратурата на Република България по дела с правно основание чл. 2, чл. 26 и чл. 2в от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, да се публикуват на Ведомствения информационен сайт на ПРБ.

И.Ф. ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

БОРИСЛАВ САРАФОВ

УКАЗАНИЕ

за дейността на Прокуратурата на Република България по дела с правно основание чл. 2, чл. 2б и чл. 2в от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди

(Утвърдено със Заповед № РД-02-09/25.03.2026 г. на и.ф. главен прокурор на РБ)

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Целта на настоящото указание е да подобри организацията на работа във връзка с упражняване на правомощията на прокурорите при подготовката и участието в граждански производства с основание чл. 2, чл. 2б и чл. 2в от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

2. Предмет на указанието са:

2.1. предварителната подготовка по изготвяне на писмен отговор на исковата молба и неговото съдържание;

2.2. участието на прокурора в съдебно заседание в първоинстанционното производство;

2.3. изготвянето на въззивна жалба и участието на прокурора в производството пред въззивния съд;

2.4. касационното обжалване на въззивното съдебно решение.

3. По дела с правно основание чл. 2, чл. 2б и чл. 2в ЗОДОВ с ответник Прокуратурата на Република България (ПРБ, Прокуратурата) като юридическо лице, тя се представлява по право от прокурор от съответната по степен на съда прокуратура.¹

4. Прокурорите от направление „Гражданско-съдебен надзор“ на отдел 03 „Съдебен“ във Върховната касационна прокуратура (ВКП) при получаване на съдебни книжа за ответника, оказват методическа помощ на прокурорите от първоинстанционните и въззивните прокуратури, като проучват исковете, предявени по ЗОДОВ срещу ПРБ и дават писмени указания относно приложението на закона и необходимостта от предприемане на конкретни процесуални действия.

4.1. При изготвяне на писмен отговор на исковата молба, на въззивна и касационна жалба, както и на становища по други съдебни книжа, прокурорът от по-ниската по степен прокуратура следва да съобрази дадените му от прокурора от ВКП методически насоки и да изпрати копия от изготвените от него актове в указания му срок;

4.2. Когато съдебните книжа за ответника са получени в съответната прокуратура, прокурорът, на когото преписката е разпределена, е длъжен незабавно да изпрати копие от тях във ВКП на електронната поща на отдел 03 „Съдебен“: sadeben3_vkp@prb.bg, и да уведоми за предприетите действия;

4.3. В най-кратък срок след постановяване на съдебен акт, подлежащ на обжалване, но не по-късно от 3 дни преди изтичане на срока за обжалване, прокурорът от първоинстанционната или въззивната прокуратура следва да изпрати на отдел 03 „Съдебен“ във ВКП (на посочената електронна поща) копие от изготвената жалба или мотивирано становище, обосноваващо липсата на основание за обжалване на съдебния акт.

¹ Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по тълкувателно дело № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС.

5. При получаване на съобщения за изготвени съдебни актове и връчване на преписи от тях в съответната на съда прокуратура и по седалището на ПРБ началото на срока за обжалването им започва да тече от по-ранната от двете дати.

5.1. Когато срокът за подаване на въззивна или касационна жалба за ПРБ като ответник е изтекъл, прокурорът преценява необходимостта от упражняване на правото на насрещна жалба в законовия срок за отговор на жалбата на ищеца. Насрещната жалба трябва да отговаря на изискванията за допустимост и редовност, предвидени за въззивната и касационната жалба.

5.2. Когато ПРБ е конституирана като солидарен ответник и е пропуснат срокът за обжалване на първоинстанционното или въззивното решение, прокурорът депозира в съда писмена молба за присъединяване към подадената от обикновения другар жалба не по-късно от първото заседание във въззивната или касационната инстанция (чл. 265, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) е приложим по аналогия и за касационното производство).

6. Прокуратурата, като ответник по иск за обезщетение на вреди по ЗОДОВ, не дължи държавна такса при въззивно и касационно обжалване², поради което към въззивните и касационни жалби не се прилага документ за внесена държавна такса.

ГЛАВА ВТОРА

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПОДГОТОВКА И ИЗГОТВЯНЕ НА ПИСМЕН ОТГОВОР НА ИСКОВАТА МОЛБА

7. При подготовка на отговора на исковата молба, прокурорът от съответната първоинстанционна прокуратура:

7.1. Проучва исковата молба, приложените към нея писмени доказателства, като преценява необходимостта от съдействие от страна на наблюдаващия процесното наказателно производство прокурор. За целта може да бъде поискано изготвяне на подробна справка за извършените по досъдебното производство процесуални действия (включително и съдебните), относно взетите мерки за неотклонение и други мерки за процесуална принуда, както и копия от постановените прокурорски и съдебни актове по делото.

7.2. Изисква справка за съдимост и справка за водени наказателни производства срещу ищеца за периода, за който се претендира увреждането, които прилага към отговора на исковата молба, включително и при настъпила реабилитация.

7.3. Изяснява налице ли е приспадане на времето, през което осъденият е бил задържан или по отношение на него е била взета мярка за неотклонение „домашен арест“ по чл. 59, ал. 3 НК, при претендиране на вреди от взета мярка за неотклонение „задържане под стража“ или „домашен арест“.

8. При изготвяне на отговора на исковата молба:

8.1. Прокурорът извършва проверка за редовност на исковата молба и прави възражения при:

а) липса на посочен адрес на ищеца (чл. 127, ал. 1, т. 2 ГПК), която непълнота препятства извършването на преценка за особената местна подсъдност по смисъла на чл. 7, ал. 1 ЗОДОВ;

² Тълкувателно решение № 7/2014 г. от 16.11.2015 г. по т. д. № 7/2014 г. на ОСГК на ВКС.

б) липса на доказателства за учредена представителна власт, ако исковата молба е подписана от пълномощник (чл. 128, т. 1 ГПК); на документ за внесена държавна такса (чл. 128, т. 2 ГПК); неполучени преписи от посочените в исковата молба приложения (чл. 128, т. 3 ГПК);

в) непосочен пълен размер на вземането (при предявен частичен иск), доколкото при отхвърляне на иска силата на пресъдено нещо ще се разпростре и върху непредявената му част;

г) липса на изложение на обстоятелствата, на които се основава искът (чл. 127, ал. 1, т. 4 ГПК) или неясни и непълни фактически твърдения, от които не може да се направи извод за спорното право, респ. за индивидуализацията на същото, което препятства упражняването на правото на защита срещу иска (напр. не е ясно в резултат на кои незаконосъобразни действия на ответника са причинени твърдените неимуществени вреди; не е индивидуализирано воденото наказателно производство, от което се твърди, че са настъпили вредите; твърдят се общо имуществени вреди без да е посочен техният характер и източник);

д) липса на ясно и точно формулиран петитум (чл. 127, ал. 1, т. 5 ГПК) или при несъответствие между обстоятелствената част и петитума (напр. твърдят се настъпили вреди от обвинение, по което ищецът е бил оправдан, а направеното искане е за обезщетяване на такива в резултат на лишаване от свобода в нарушение на чл. 5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи); не е ясно дали се твърдят търпени вреди в качеството на наследник или в качеството на пострадал;

е) предявени самостоятелни субективно съединени иски претенции от няколко ищци, но не е посочен размерът на сумата, която се претендира от всеки от тях поотделно;

ж) предявени претенции срещу няколко ответници, но не е ясно дали исковите са предявени в хипотезата на разделност (като в този случай следва да се посочи размерът на сумата, която се претендира от всеки един от ответниците) или солидарност;

з) предявени обективно съединени иски претенции за неимуществени и имуществени вреди, без да са разграничени по размер и др.

8.2. Прокурорът извършва проверка за допустимост на предявения иск и прави възражения при:

а) липса на процесуална легитимация на страна по делото: предявен иск от ищец, който не разполага с право на иск (напр. с оглед разпоредбата на чл. 6, ал. 1 ЗОДОВ); липса на пасивна процесуална легитимация (напр. в случаите на предявен иск срещу структурно звено на Прокуратурата поради липса на самостоятелна правосубектност или когато увреждането не е причинено от действия и актове на Прокуратурата при осъществявана правоохранителна дейност); както и във всички останали случаи, при които са налице абсолютни отрицателни пречки или липсват положителни предпоставки за съществуването или надлежното упражняване на правото на иск от ищеца;

б) констатация, че в един и същ съд или в различни съдилища има висящи две дела между същите страни на същото правно основание и за същото искане (чл. 126 ГПК), както и че спорът вече е разрешен с влязло в сила решение (чл. 299 ГПК);

в) прекратяването на досъдебното производство е отменено от съда или горестоящия прокурор по реда на служебния контрол или наказателното производство е възобновено по реда на глава 33 НПК;

г) предявен иск по чл. 26 ЗОДОВ по приключени производства не е изчерпана административната процедура за обезщетение по реда на Глава трета „а“ ЗСВ или при проведена такава процедура е постигнато споразумение между страните – чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ;

д) когато със закон или указ е предвиден специален начин на обезщетение – чл. 8, ал. 3 ЗОДОВ.

8.3. Прокурорът възразява срещу основателността на иска (чл. 131, т. 3 и т. 4 ГПК) при:

а) предявен самостоятелен иск с правно основание чл. 2, т. 1 ЗОДОВ за вреди от изпълнявана мярка за неотклонение „задържане под стража“ или „домашен арест“, когато мерките за неотклонение не са били отменени като незаконосъобразни в нарочно контролно производство³;

б) предявен самостоятелен иск по чл. 26 ЗОДОВ след влязло в сила решение, с което съдът е определил глобално обезщетение по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, в което е включено и обезщетение за бавно правосъдие;

в) приложен чл. 59 НК, когато се претендират вреди от незаконно лишаване от свобода по чл. 2, ал. 1, т. 1, пр. последно и по чл. 2, ал. 1, т. 6 ЗОДОВ;

г) липса на произнасяне по реда на чл. 177б НПК, с което е признато, че незаконосъобразно са били засегнати правата на третите лица, когато се претендират вреди по чл. 2, ал. 1, т. 9 ЗОДОВ;

д) предявен иск за вреди от приложени от съда задължително настаняване за лечение или принудителни мерки, когато те са отменени като незаконни, както и за приложена от съда административна мярка, когато решението му е отменено като незаконосъобразно⁴;

е) претендирани вреди от материално-битови условия в ареста по време на изпълнение на мярката за неотклонение „задържане под стража“ – отговорността е на Главната дирекция „Изпълнение на наказанията“, която е юридическо лице към министъра на правосъдието;

ж) претендирани вреди от незаконни актове и действия на длъжностни лица от Прокуратурата, извън изчерпателно регламентираните хипотези на отговорност по чл. 2 ЗОДОВ;

з) претендирани вреди от прекратено наказателно производство по чл. 24, ал. 1, т. 9 НПК, тъй като освобождаването от наказателна отговорност по искане на пострадалия не дава право на обезщетение от правозащитния орган;

и) претендирани вреди от прекратено наказателно производство по чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК, включително във връзка с чл. 4, т. 1 от протокол № 7 към ЕКЗПЧОС, поради това, че на същия деец вече е наложено административно наказание с влязъл в сила административен акт;

й) твърдяно нарушение на норма от правото на Европейския съюз по чл. 2в, ал. 2 ЗОДОВ, която не предоставя права на частноправни субекти.

8.4. Прокурорът възразява срещу иска и обстоятелствата, на които той се основава, когато:

а) е изтекла общата 5-годишна погасителна давност по чл. 110 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) за предявяване на главния иск. Изискуемостта на вземането за вреди се преценява съгласно задължителните постановки по т. 4 от ТР № 3 от 22.04.2005 г. по т. д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС;

б) е изтекла 3-годишната давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД за предявяване на акцесорния иск за законна лихва;

в) са налице основания за прилагане на чл. 5 ЗОДОВ за освобождаване на ПРБ от отговорност или намаляване на същата поради съпричиняване на вредоносния резултат, както следва:

³ Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.д. № 3/2004 г. ОСГК на ВКС, т. 13.

⁴ В тези случаи отговорността е на съда - Тълкувателно решение № 5 от 15.06.15 г. по т. д. № 5/2013 г. ОСГК на ВКС.

- когато ищецът недобросъвестно е създал предпоставки за привличането му към наказателна отговорност, например направил е недобросъвестно неистински признания, въвел е органите на разследването в заблуждение с цел да се прикрият определени обстоятелства или да се забави или опорочи разследването на престъплението;

- когато с поведението си ищецът е допринесъл за забавяне на наказателното производство, без значение дали това поведение е виновно и противоправно;

- когато съдът е приложил чл. 9, ал. 2 НК или досъдебното производство срещу ищеца е прекратено на това основание;

- в хипотезата на чл. 18, ал. 3 от Наказателния кодекс (НК);

- поведението на ищеца нарушава императивна правна норма – забраняваща или заповядваща, и това е довело до настъпване на противоправния резултат.

8.5. Прокурорът възразява срещу фактическите твърдения на ищеца, когато:

а) се претендират вреди от влошено здравословно състояние на ищеца, но липсват ангажирани доказателства за причинната им връзка с незаконните актове и действия на прокуратурата;

б) се претендират вреди от злепоставяне и уронване на доброто име на ищеца в обществото, но същият е осъждан или срещу него са водени и други наказателни производства в периода на заявеното увреждане;

в) се претендират вреди от публично разгласяване на материали от разследването, което не е основано на официална информация от Прокуратурата или публичното разгласяване се дължи на заеманата от ищеца длъжност;

г) се претендират вреди от наложена забрана за пътуване в чужбина и ищецът не е подавал искане до наблюдаващия прокурор или съда за разрешение да напусне пределите на страната, по което искане да е постановен отказ;

д) се претендират вреди от заплатено адвокатско възнаграждение за защита в наказателното производство, но не са представени доказателства за размера и действителното заплащане на договореното възнаграждение, както и в случаите на прекомерност на същото и ангажиране на повече от един адвокат, респ. неоправданий разход не е пряка и непосредствена последица от незаконните действия на Прокуратурата;

е) оправдаването на ищеца е частично и липсват доказателства, че заявеното увреждане е пряк и непосредствен резултат от обвинението, по което е оправдан⁵;

ж) се претендират вреди от оставане на ищеца без работа, но не са ангажирани доказателства, че същият е бил регистриран като безработен, както и че му е отказана работа по причина на воденото наказателно производство;

з) се претендират вреди от направени разходи за пътуване за явяване по наказателното дело, но липсват доказателства за реално направен разход или за размера на същия;

и) се претендират имуществени вреди от наложено дисциплинарно уволнение, което е акт на работодателя, издаден в условията на оперативна самостоятелност;

й) в размера на заявените пропуснати месечни възнаграждения са включени допълнителни възнаграждения, които нямат постоянен характер и се изплащат на работника в съответствие с количеството и качеството на действително извършената работа.

8.6. Прокурорът оспорва размера на иска за неимуществени вреди когато:

⁵ Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т. д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС, т. 11.

а) претендираното обезщетение не съответства на принципа на справедливост, регламентиран в чл. 52 ЗЗД, общественно-икономическите условия и стандарт на живот в Република България;

б) има доказателства за предходни осъждания/привличания в качеството на обвиняем на ищеца, от които също е търпял вреди;

в) претендираното обезщетение не съответства на степента и характера на увреждане, преценени с оглед на тежестта на повдигнатото обвинение, броя и интензитета на извършените процесуални действия с участието на ищеца, тежестта на изпълняваната мярка за неотклонение, стадия и срока на общественото наказателно преследване и всички други обективно съществуващи обстоятелства по делото;

г) има основания за прилагане на чл. 5 ЗОДОВ;

д) при предявена претенция по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, когато съдът с влязло в сила решение е присъдил обезщетение по чл. 26 ЗОДОВ или при сключено споразумение по чл. 60е от Закона за съдебната власт (ЗСВ), размерът на глобалното обезщетение по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ следва да се намали с присъденото или платеното за бавно правосъдие⁶.

8.7. Прокурорът оспорва предявения иск за имуществени вреди, когато липсват доказателства за размера на вземането или причинната му връзка с наказателното производство.

8.8. Когато с исковата молба ищецът е поискал прилагането на наказателното производство по делото, прокурорът следва изрично да заяви в отговора, че се присъединява към искането, тъй като ще се ползва от доказателствата, които се съдържат в същото.

8.9. При предявен иск по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ с твърдения за нарушено право по чл. 6, § 1 ЕКЗПЧОС прокурорът следва да представи влязлото в сила решение по чл. 26 ЗОДОВ или да направи доказателствено искане да бъде изискано сключеното споразумение по чл. 60е ЗСВ.

8.10. Прокурорът взема становище по представените от ищеца писмени доказателства и оспорва тези, които счита за неистински – чл. 133 ГПК.

8.11. Прокурорът възразява срещу доказателствените искания на ищеца, ако поисканите доказателства са недопустими, неотносими и не са необходими за изясняване на делото.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧАСТИЕ НА ПРОКУРОРА В СЪДЕБНО ЗАСЕДАНИЕ В ПЪРВОИНСТАНЦИОННОТО ПРОИЗВОДСТВО

9. В първото съдебно заседание по делото прокурорът може за първи път: да навежда твърдения за недопустимост на иска и да оспорва неговата основателност, да прави възражение срещу доказателствената стойност и относимостта на представените от ищеца доказателства, за които не е предвиден преклузивен срок; да посочи и представи нови доказателства, които не е могъл да посочи и представи с отговора на исковата молба – чл. 143, ал. 2 ГПК.

10. След доклада по делото прокурорът може да изложи становище във връзка с указанията на съда и да прецени необходимостта от предприемане на съответните процесуални действия (напр. да поиска издаване на съответните удостоверения, за да се снабди с доказателства или да поиска срок за представянето им).

⁶ Тълкувателно решение № 1 от 27.11.2023 г. по тълкувателно дело № 1/2022 г. на ОСГК.

11. Когато се установи, че са налице предпоставките на чл. 213 ГПК, прокурорът прави искане за съединяване на делата в едно производство, тъй като броят на обвиненията за различни престъпления, както и броят на водените наказателни производства на различно основание срещу едно и също лице са от значение за определяне на справедливия размер на обезщетението за неимуществени вреди.

12. При промяна от страна на ищеца на началния момент на искането за лихва и изтекла погасителна давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД прокурорът прави възражение.

13. При направено искане за заплащане на разноски за адвокатско възнаграждение, което се явява прекомерно⁷, прокурорът прави възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК, както и възражения по представения списък за разноски, най-късно в последното съдебно заседание.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ИЗГОТВЯНЕ НА ВЪЗЗИВНА ЖАЛБА И УЧАСТИЕ НА ПРОКУРОРА В ПРОИЗВОДСТВОТО ПРЕД ВЪЗЗИВНИЯ СЪД

14. След получаване на съобщение за изготвено първоинстанционно съдебно решение и препис от същото (чл. 7, ал. 2 ГПК), прокурорът проверява правилността му.

14.1. Ако в хода на проверката прокурорът установи, че в решението е допусната очевидна фактическа грешка, подава молба за нейното отстраняване (чл. 247, ал. 1 ГПК). Поправянето на допусната очевидна фактическа грешка не може да се иска при обжалване на решението.

14.2. При констатирано неправилно присъждане на разноските прокурорът е длъжен да поиска изменение на първоинстанционното решение по реда и в срока, предвиден от чл. 248 ГПК. При преценката за изготвяне на искане за изменение на решението в частта за разноските прокурорът проверява:

а) присъденото в тежест на ПРБ възнаграждение за един адвокат на ищеца изчислено ли е съразмерно с уважената част от иска (арг. от чл. 10, ал. 3, изр. второ ЗОДОВ);

б) внесена ли е държавна такса от ищеца – при уважаване изцяло или частично на исковите претенции ответникът дължи на ищеца внесена държавна такса (чл. 10, ал. 3, изр. първо ЗОДОВ);

в) правилно ли е определен размерът на дължимата проста държавна такса за първоинстанционното производство – чл. 2а, ал. 1, т. 1 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

15. При установяване на пороци на съдебното решение, водещи до неговата нищожност, недопустимост и/или неправилност, прокурорът го обжалва пред съответния въззивен съд.

15.1. Решението е нищожно, когато е постановено от незаконен състав или извън пределите на правораздавателната власт на съда; не е спазена предписаната от закона писмена форма, не е подписано; решението е неразбираемо и неговият смисъл не би могъл да се извлече дори при тълкуване.

15.2. Недопустимо е съдебно решение, постановено при липса на право на иск, при ненадлежащото му упражняване или извън търсената защита.

15.3. Неправилно е съдебното решение, постановено при:

⁷ Освен нормите в Наредба № 1/2004 г. на Висшия адвокатски съвет за възнаграждения за адвокатска работа, относно нейното прилагане, следва да се съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 25.01.2024 г. по дело № С-438/2022 г.

- нарушение на процесуални норми, които са съществени с оглед правилността на решението, гарантиращи установяването на извънпроцесуалните факти и обстоятелства;
- неправилно приложение на материалния закон;
- необоснованост на фактическите изводи на съда, когато те се отклоняват от правилата на логиката, науката и опита.

16. Въззивната жалба се подава чрез съда, постановил решението, в двуседмичен срок от връчването ѝ. Жалба може да се подаде срещу цялото решение или срещу отделни негови части.

17. Във въззивната жалба прокурорът изчерпателно указва в какво се състои порочността на решението (може да се твърдят едновременно няколко порока) и формулира искането, съобразявайки правомощията на въззивния съд, регламентирани в чл. 270 и чл. 271 ГПК, като:

а) при посочени пороци на решението в частта относно присъдено обезщетение за неимуществени или имуществени вреди в жалбата изрично следва да се конкретизира искането по отношение на всяка една от обективно съединените искиви претенции;

б/ при твърдени пороци на решението относно акцесорните претенции за законна лихва върху обезщетенията за неимуществени и имуществени вреди, прокурорът също изрично конкретизира искането си;

в/ при направено искане за намаляване на присъдените обезщетения прокурорът е длъжен да поиска и намаляване на присъдените от първата инстанция разноски за адвокатско възнаграждение, дължими съразмерно с уважената част от иска (чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ).

18. Когато във въззивната жалба прокурорът сочи пороци, свързани с фактическа и доказателствена непълнота на решението, следва да съобрази забраната за посочване на нови факти и доказателства – чл. 266, ал. 1 ГПК.

Във въззивната жалба и до приключване на съдебното дирене пред въззивния съд прокурорът може да иска да бъдат взети предвид при решаването на делото новооткрити или новонастъпили факти и обстоятелства, като обосновава обективните причини, поради които ПРБ не ги е навела до приключване на съдебното дирене в първата инстанция.

19. При преценка, че заплатеното адвокатско възнаграждение е прекомерно, се прилагат правилата на т. 13 от настоящото указание.

ГЛАВА ПЕТА КАСАЦИОННО ОБЖАЛВАНЕ

20. Правото на касационно обжалване за ответника – ПРБ, се поражда в резултат на упражненото право на въззивно обжалване на първоинстанционното решение.

20.1. На касационно обжалване подлежат въззивните решения по съществото на спора и въззивните решения, с които се прогласява нищожността или се обезсилват първоинстанционни решения, ако с тях се прекратява делото или се връща за ново разглеждане.

20.2. Не подлежат на касационно обжалване решенията по въззивни граждански дела с цена на иска, посочен в чл. 280, ал. 3 ГПК. При обективно съединяване на искиви претенции, цената се преценява за всяка една от тях поотделно.

21. При получаване на препис от въззивното решение, прокурорът извършва съответно действията в т. 14.1 и 14.2 за въззивното производство.

22. На касационно обжалване подлежат въззивните решения, в които съдът се е произнесъл по материалноправен или процесуалноправен въпрос, който е:

22.1. решен в противоречие със задължителната практика на Върховния касационен съд и Върховния съд в тълкувателни решения и постановления, както и в противоречие с практиката на Върховния касационен съд;

22.2. решен в противоречие с актове на Конституционния съд на Република България или на Съда на Европейския съюз;

22.3. от значение за точното прилагане на закона, както и за развитието на правото.

23. В изложението, за допускане на касационното обжалване прокурорът формулира конкретен материалноправен и/или процесуалноправен въпрос/ въпроси, по който/които въззивният съд се е произнесъл в мотивите или диспозитива на съдебното решение, включен е в предмета на спора и е обусловил правните изводи на съда по конкретното дело.

24. В изложението за допускане на касационното обжалване прокурорът посочва и обсъжда съдебната практика, в противоречие с която са решени конкретно формулираните в касационната жалба правни въпроси от материалното и/или процесуалното право, и прилага копия от съответните съдебни актове.

25. При вероятна нищожност или недопустимост, както и при очевидна неправилност на въззивното решение, прокурорът обосновава порока на решението в касационната жалба, като няма законово задължение за въвеждане и на основания за допускане на касационното обжалване. Очевидна неправилност е налице, когато въззивното решение е постановено в явно нарушение на материалния и процесуалния закон, извън закона или е явно необосновано, с оглед правилата на формалната логика.

26. В касационната жалба прокурорът мотивира всяко от основанията на чл. 281 ГПК, като изхожда от мотивите на съда и установените по делото конкретни обстоятелства.

27. В жалбата прокурорът е длъжен да формулира петитум, включително и за разностите, изхождайки от посочените касационни основания и правомощията на касационната инстанция.